

GODIŠNJAK 2017.

Institut za
razvoj mladih KULT

MLADI.ORG

Sadržaj

Uvodna riječ	5
2017.g. u brojevima	7
Jačanje omladinskih struktura u BiH	8
Program podrške marginaliziranim grupama (PPMG)	10
Osnovna obuka službenika/ca za mlade	14
Poslovni prostor BH	16
Jačanje institucija vlasti i procesa (SGIP) u BiH	20
Obuka "Uči, misli i djeluj!"	24
Lokalni izbori 2016	26
UMiD Online	28
IUVENTA	30
Between diversity and division (BD&D)	32
Obrazovno-raznodni centar za mlade SPAJALICA	34
Škola prijateljstva	36
BRAINOBRAIN Akademija za djecu	38

Institut za razvoj
mladih KULT

Institute for Youth
Development KULT

MLADIORG

UVODNA RIJEČ

U godini iza nas mnoštvo je započetih i realiziranih inicijativa, te postignutih rezultata na koje je tim Instituta za razvoj mladih KULT izuzetno ponosan.

Vrijedno smo radili na izradama strategija prema mladima u Bosni i Hercegovini, proveli niz obuka za omladinske lidere/ice, omladinske radnike/ce, ali i službenike/ce za rad sa mladima.

2017. godina bila je godina jačanja omladinskih struktura, ali i nas samih.

Možemo biti ponosni na svoje uposlenike/ce, volontere/ke i stipendiste/ice, koji su ulagali izuzetne napore kako bi ispunili misiju Instituta – kreiranje boljeg ambijenta za život mladih u BiH.

U protekloj godini nismo zaboravili ni privrednike, naročite one mlade koji su najizloženiji prestanku poslovanja. Naša inicijativa za izmjene Zakona o PDV-u, koja se odnosi na pomjeranje roka plaćanja PDV-a sa desetog na posljednji dan u mjesecu, dobila je podršku i simpatije brojnih privrednika, ali i predstavnika vlasti i međunarodnih organizacija.

I u protekloj godini analizirali smo proces dodjele

budžetskih poticaja, te nastojali dati konkretne i provodive preporuke kako bismo doprinijeli jačanju privrede u našoj zemlji.

Intenzivno smo se posvetili kreiranju strategija prema mladima, koje su jedan od najvažnijih i najkonkretnijih odgovora na trenutne probleme mladih u BiH. Institut je bio stručno-konsultativna podrška u izradama strategija u Kantonu Sarajevo, Zeničko-dobojskom kantonu, Opštini Istočna Ilidža, a nastavljena je i saradnja s Unsko- saskim kantonom i Općinom Ilidža.

Ponosni smo i na pružanje podrške marginaliziranih ženama u pokretanju biznisa s našim partnerima, kao i na sve pozitivne priče koje su kao rezultat te podrške nastale.

U 2017. g. družili smo se i učili s mladima iz cijele Bosne i Hercegovine i bili dio njihovih promjena, a i oni naših.

Nismo zaboravili ni one mlade kojima je naš Obrazovno-raznodni centra za mlade SPAJALICA mjesto smisleno utrošenog slobodnog vremena. SPAJALICA je ponudila nove usluge, a činit će to i u narednim godinama jer misija centra jeste upravo rad s mladima koji postaju društveno korisni i odgovorni građani/ke društva.

Zahvalni smo mladima i svim partnerima koji su tokom 2017. godine dijelili ideje i napore Instituta i pomogli nam da budemo pokretačima promjena i nekih ljepših priča.

Sve informacije o aktivnostima, načinima ostvarivanja kontakta i saradnje i dalje će biti dostupni na web-stranici Instituta, kao i društvenim mrežama.

2017. g. u brojevima

- **2580** mladih prošlo je pojedinačne obuke
- **960** polaznika/ca višedijelnih programa obuke
- oko **34.000** mladih koji su pratili naše aktivnosti i sudjelovali na njima u BiH i inostranstvu
- oko **2.500** medijskih pojavljivanja
- oko **280** događaja
- **39** sporazuma s institucijama vlasti u BiH
- **51** sporazum o provođenju aktivnosti s omladinskim udruženjima u BiH i svijetu
- ostvarena partnerska saradnja s oko **180** nevladinih organizacija iz BiH i regije
- preko **milijon** posjeta na web-stranicama i društvenim mrežama Instituta
- **189** ugovora o volontiranju
- **106** lokalnih građanskih inicijativa širom BiH koje su provodili vijeća mladih i omladinske organizacije i drugi partneri
- oko **450** djece (mlađih od 15 godina) sudjelovalo je u aktivnostima
- oko **30** uposlenih i 50 vanjskih saradnika/ca
- budžet u 2017. g. iznosio je oko **2,5 miliona KM**, od čega je oko **35%** dodijeljeno drugim organizacijama, a oko **39%** su prihodi od pružanja vlastitih usluga.

Kako bi poboljšali svoj rad i pristup prema partnerima i korisnicima/ama, ali i analizirali dosadašnji rad, Institut je u 2017. godini realizovao i online Upitnik o stavovima korisnika/ca Instituta za razvoj mladih KULT.

„Smatramo da je rad Instituta izuzetno uspješan i prepoznatljiv po svojim aktivnosti u cijeloj BiH. Važna komponenta je što su aktivnostima obuhvaćene sve sredine kako u F BiH tako i u RS -u a vezano za praćenje realizacije projekata kroz monitoring koji provodi Institut. Važan aspekt je i medijsko praćenje pomenutih aktivnosti koji su ujedno i promocija rada Instituta.“

„Sve pohvale za Institut jer ste zaista institucija i samo tako nastavite.“

„Dugujemo veliku zahvalnost Organizaciji KULT u podršci stvaranju strateških kapaciteta UG “Zajedno”. Kao UG čija je misija bolja zaštite mentalnog zdravlja mentalno oboljelih, cijenimo da je u kontekstu postojećih vrijednosti, slabosti u obrazovanju i loših navika, mentalno zdravlje mladih i djece ugroženo i da treba više raditi na preventivnim programima za ovu populaciju.“

PODRŠKA IZRADAMA STRATEGIJA PREMA MLADIMA U BIH

Saradnjom s lokalnim, kantonalnim i entitetskim vlastima Institut za razvoj mladih KULT radi na provođenju zakonske regulative prema mladima. Jedan od osnovnih mehanizama potrebnih za kvalitetan rad s mladima i na pitanjima mladih jeste strategija prema mladima. Želja nam je da svaka lokalna zajednica, ali i svi drugi nivoi vlasti provode zakone o mladima i imaju jasan strateški pristup prema mladima, kreirajući i provodeći strategije prema mladima.

Ovom inicijativom Institut pomaže direktno institucijama nadležnim za izradu strateških dokumenata za mlade, od čega će najveću korist naposljetku imati mladi iz cijele Bosne i Hercegovine.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

Tokom 2017. godine Institut je radio na analizi položaja i problema mladih u Zeničko-dobojskom kantonu, Kantonu Sarajevo i Opštini Istočna Ilidža, te nastavio saradnju s Unsko-sanskim kantomom i Općinom Ilidža na kreiranju i usvajanju strategije prema mladima.

Nakon završenog istraživanja Vlada Zeničko-dobojskog kantona pokrenula je proces izrade strategije prema mladima. Vlada Kantona Sarajevo provela proces od imenovanja komisije za izradu nacrtu strategije do kreiranja samog nacrtu na čije se usvajanje čeka. Opština Istočna Ilidža je nakon istraživanja imenovala radnu grupu koja trenutno radi na izradi nacrtu omladinske politike. Isti slučaj je i s izradom strategije prema mladima Općine Ilidža. U svim ovim procesima Institut za razvoj mladih KULT je imao tehničku i savjetodavnu ulogu te profesionalno podržao rad radnih grupa i komisija, organizirajući obuke, održavajući sastanke i saradujući s koordinirajućim ministarstvima i službenicima/cama za mlade.

NAREDNE AKTIVNOSTI

S obzirom da nisu svi navedeni dokumenti privedeni kraju, Institut će nastaviti saradnju s Opštinom Istočna Ilidža i Općinom Ilidža, te pratiti procese usvajanja strategija prema mladima u ZDK i KS, a zatim i samo provođenje svih dokumenata.

Institut je krajem 2017. g. započeo pregovore i s drugim institucijama vlasti u vezi s podrškom u izradi strateških dokumenata.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Uključivanje mladih jedan je od najznačajnijih dijelova cijelog procesa jer Ministarstvo Strategiju radi radi mladih i s mladima i upravo je značaj Dijaloga s mladima zbog toga veći. Ovaj događaj prilika je da mišljenje iznesu i mladi za koje je dokument i najznačajniji, te da njihovi prijedlozi i rješenja budu uvršteni u samu strategiju. Problema ima u mnogim oblastima i u svim treba djelovati jednako.“

ELVIR KAZAZOVIĆ, MINISTAR ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE KANTONA SARAJEVO

PARTNERI U 2017. g.

Vlada Kantona Sarajevo, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, Opština Istočna Ilidža, Omladinski savjet Istočna Ilidža, Općina Ilidža, Vlada Unsko-Sanskog Kantona

JAČANJE VJEŠTINA I POTICANJE LIDERSTVA KOD MLADIH ZA AKTIVNO UČEŠĆE U DEMOKRATSKIM PROCESIMA

INICIJATIVA TRAJE OD 1.10.2017. g. DO 31.1.2021. g.

Institut za razvoj mladih KULT u 2017. godini pokrenuo je Program osnaživanja, zapošljavanja i društveno-političkog aktivizma mladih u Bosni i Hercegovini.

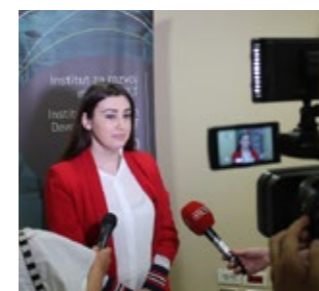
Programom će biti obuhvaćeno više od 5.000 mladih ljudi iz cijele BiH, koji će postati aktivnim građanima/kama Bosne i Hercegovine. Kroz mladima prilagođene obuke i aktivnosti mladi će naučiti kako da rješavaju, ali i animiraju svoje vršnjake/inje iz lokalnih zajednica da rješavaju probleme, kako da budu politički aktivni i pitanja mladih približe donosiocima odluka, te kako da pokreću i provode inicijative od značaja za njihovu lokalnu zajednicu.

U okviru inicijative Institut će nastaviti s obukama za omladinske lidere/ice (UMiD), omladinske radnike/ce i službenike/ce za mlade, ali pokrenuti i UMiD za omladinske političke lidere/ice (UMiDp). Mladi pojedinci s preduzetničkim ambicijama imat će mogućnost pokrenuti i svoje biznise.

Institut će promovirati prednosti aktivnog uključivanja mladih u društveno-političke tokove i na taj način osvijestiti mlade da i oni mogu preuzeti odgovornost za rješavanje problema koji ih tište.

NAREDNE AKTIVNOSTI

Tokom trajanja inicijative osnaživanja, zapošljavanja i društveno-političkog aktivizma mladih u Bosni i Hercegovini, bit će organizirane obuke i građanske inicijative koje će za preko 200 omladinskih lidera/ica omogućiti da nauče

kako saradivati s vlastima i privrednim sektorom da bi zajedničkim snagama razvili okruženje po mjeri mladih. Pored toga, oko 40 mladih ljudi dobiti će sredstva za pokretanje vlastitog malog biznisa i priliku da okuša svoje preduzetničke sposobnosti. Sredstva će biti dodijeljena i za realizaciju malih lokalnih inicijativa koje će mladima omogućiti da aktivno učestvuju u rješavanju ekoloških problema, nedostatka prostora za korisno provođenje slobodnog vremena, ali i drugih problema i njihovim lokalnim zajednicama.

IZJAVA FINANSIJSKOG PARTNERA

„Ključni, strateški cilj Švedske u Bosni i Hercegovini je podrška procesu pridruživanja BiH Evropskoj uniji. Jedna od glavnih oblasti švedske podrške u procesu je jačanje demokracije, veće poštovanje ljudskih prava i razvijanje države pod vladavinom prava i veće mogućnosti za ostvarivanje demokratskog utjecaja. To znači da će Švedska podržati raznovrsnije građansko društvo. Švedska će se također truditi da promovira povjerenje među strankama u razvojnoj saradnji. Zadovoljstvo nam je što ćemo s Institutom raditi na tome u naredne tri godine.“

MARIE BERGSTRÖM, SAVJETNICA U AMBASADI KRALJEVINE ŠVEDSKE

INICIJATIVA SE PROVODI UZ PODRŠKU AMBASADE KRALJEVINE ŠVEDSKE.

OSNOVNA OBUKA SLUŽBENIKA/CA ZA MLADE

INICIJATIVA TRAJE OD 31.3.2017. g. DO 31.12.2017. g.

Institut za razvoj mladih KULT provodi programe obuke za službenike/ce za mlade i certificiranje službenika/ca koji se bave radom s mladima u gradskim, općinskim/opštinskim i kantonalnim organima vlasti, a po javnom ovlaštenju nadležnih ministarstava.

Službenici/e za mlade dužni su stalno raditi na stručnom osposobljavanju i usavršavanju. Osoba koja ne posjeduje certifikat, a radi u državnoj službi i obnaša funkciju i poslove službenika/ce u Federaciji BiH dužna je najduže u roku od dvije godine proći obuku službenika/ce i steći odgovarajući certifikat.

Institut planira, organizira i provodi obuku te izdaje certifikat o završenom osnovnom programu obuke i potvrdu o završenom naprednom programu obuke službenika/ca.

Inicijativom pomažemo direktno rad službi za mlade u općinama, gradovima i kantonima kako bi što adekvatnije radili na provedi Zakona o mladima, te podržavali mlade u svojim zajednicama. Indirektno unaprjeđujući rad službenika/ca za mlade pomažemo razvoj mladih u dobi od 15 do 30 godina, nastojeći doprinijeti poboljšanju njihova položaja i stvaramo veću mogućnost uključivanja mladih u procese odlučivanja.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

Tokom 2017. g. Institut je organizirao testiranje za službenike/ce iz Federacije Bosne i Hercegovine u skladu sa Pravilnikom o procedurama obuke i certificiranju službenika/ca za mlade Federalnog ministarstva za kulturu i sport. Nakon pet petodnevnih modula u 2016. g., dvadeset dvoje službenika/ce pristupili su odabiru mentora i tema za svoj završni rad.

Polaznici/e koje su ispunili sve obaveze utvrđene Pravilnikom, ugovorom i sadržajem osnovne obuke imali su pravo pristupiti završnoj provjeri znanja u obliku ispita. Polaznici/e su bili dužni dokazati znanja, vještine i sposobnosti polaganjem pismenog ispita. Nakon procesa pisanja radova i prihvaćanja od mentora/ica, Institut za razvoj mladih KULT je u decembru 2017. organizirao i dodjelu certifikata za uspješne službenike/ice za mlade. Certifikate je

potpisala federalna ministrica kulture i sporta, a službenicima/cama je čestitao i predsjednik FBiH.

NAREDNE AKTIVNOSTI

U nastavku inicijative planiran je nastavak rada s novom generacijom službenika/ca za mlade iz cijele BiH, ali i unaprjeđenje obuke za naredne generacije. Istovremeno, Institut će raditi na snažnijem umrežavanju svih službenika/ca koji su do sada prošli obuku, ali i njihovoj većoj povezanosti s mladima i omladinskim organizacijama u zajednicama u kojima rade.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

“Nova znanja koja mi nudi obuka mnogo mi pomažu u svakodnevnom poslu. Spoznala sam put za rad s udruženjima mladih, te upoznala vrijedne i kreativne ljude”

MERSIHA IDRIZOVIĆ, SLUŽBENICA ZA MLADE IZ GRADA TUZLE

„Obuka je od izuzetnog značaja u procesu približavanja rada gradske uprave mladima, ali mi pomaže i u poboljšanju pristupa u radu s mladima. Ova obuka mi je vratila vjeru u mlade.“

MONIKA BUHAČ GLAVAŠ, SLUŽBENICA ZA MLADE GRAD ŠIROKI BRIJEG

„Obuka je vrlo praktična, ali i višestruko korisna za moj svakodnevni rad“

ALEN SMAJIĆ, SLUŽBENIK ZA MLADE U OPĆINI BREZA

PARTNERI U 2017. g.: Federalno ministarstvo kulture i sporta

INICIJATIVU PROVODIMO UZ PODRŠKU OLOF PALME CENTRE INTERNATIONAL.

„UČI, MISLI I DJELUJ!“ - NEFORMALNO OBRAZOVANJE ZA (BUDUĆE) VOĐE

INICIJATIVA TRAJE OD 1.9.2016. g. DO 30.4.2018. g.

Inicijativom želimo doprinijeti individualnom i društvenom razvoju mladih ljudi, nudeći im priliku za neformalno i kreativno iskustveno učenje koje ih ohrabruje da prepoznaju i ispunje svoje pune potencijale.

Inicijativa je namijenjena mladima iz cijele BiH i osoblju i budućem osoblju srednjih škola iz Bosne i Hercegovine.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

Institut za razvoj mladih KULT organizirao je obuku Uči, misli i djeluj! i tijekom 2017. za generaciju 11, za mlade uzrasta od 16 do 18 godina i pokrenuo potpuno novi program „Uči, misli i djeluj! za odrasle“ za buduće nastavno osoblje u srednjim školama.

Na ovaj način radimo na jačanju kompetencija mladih ljudi, budućih lidera/ica, ali i jačanju stručnjaka/inja koji rade s mladima u formalnom obrazovanju. Ideja nam je približiti neformalno obrazovanje mladih formalnom te pokazati kako je nužno da mladi imaju oba iskustva kako bi postali aktivnim građanima/kama.

Kroz deset modula mladi od 16 do 18 godina iz cijele Bosne i Hercegovine učili su o timskom radu, komunikaciji, omladinskom liderstvu, volontiranju, aktivizmu, politikama prema mladima, ljudskim pravima i ravnopravnosti spolova, zagovaračkim vještinama, ali i radili na osobnom razvoju kroz samoosnaživanje i mentorstvo trenera/ica. Buduće nastavno osoblje je kroz dva višednevna modula učilo o iskustvenom učenju i kako iskustveno učenje koristiti u školi i radu s mladima u srednjim školama.

NAREDNE AKTIVNOSTI

U nastavku inicijative održat će se posljednji, treći, modul obuke „Uči, misli i djeluj! za odrasle“ te će se pružiti podrška mladima u provođenju lokalnih građanskih inicijativa.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Od potpunih nepoznanika do jedne male porodice, to je za mene UMID 11. Kroz učenje i rad upoznali smo jedni druge, naučili sta znači timski rad te kako pronaći i riješiti problem u svojoj zajednici.“

SVETOZAR MAKIVIĆ, POLAZNIK JEDANAESTE GENERACIJE UMID OBUKE

„Prijavljujući se na obuku UMID, imala sam velika očekivanja. Ovo je prva obuka koja ih je zapravo i ispunila. Dobila sam temeljna znanja iz oblasti kao sto su volontiranje, aktivizam, ljudska prava, komunikacija, izražavanje stavova i mnoge druge. Pored odlične organizacije svakog modula, iznimno je zadovoljstvo bilo upoznati stručne trenere i kolege odnosno sada već i prijatelje. Niti jedan vikend mi nije bilo teško ustati rano i provesti osam sati na obuci. Zaista je vrijedilo jer me osnažilo i pripremilo da danas budem mlada aktivistkinja, a nadam se i buduća liderica.“

NEJRA DŽANANOVIĆ, POLAZNICA DVANAESTE GENERACIJE UMID OBUKE

„Jeste li se ikada našli u situaciji gdje vam se sve čini nekako nestvarno, gdje osjećate potpunu slobodu da kažete sve što mislite, gdje ste okruženi sjajnom grupom ljudi sa, kako sličnim, tako i potpuno različitim životnim pričama od vaše i gdje ste se jednostavno osjećali - dobro? Da, to sve sam ja doživjela na UMID-u 11. Znanje koje će vam pružiti grupa veoma kvalitetnih ljudi iz Instituta za razvoj mladih KULT potpuno besplatno je neprocjenjivo i shvatit ćete koliko ga trebate cijeniti tek nakon što završite obuku. Hvala svim osobama koje su bar malo doprinijele mom divnom iskustvu.“

BERINA BULATOVIĆ, POLAZNICA JEDANAESTE GENERACIJE UMID OBUKE

OBUKA STRUČNIH SARADNIKA/CA

Ovom inicijativom Institut omogućava prepoznavanje neformalnog obrazovanja za aktivno sudjelovanje mladih u društvu te važnost omladinskog rada za razvoj mladih.

Obukom stručnih saradnika/ca za rad s mladima Institut pruža podršku razvoju omladinskog sektora u cijeloj Bosni i Hercegovini, te promovira neformalno obrazovanje kao alat za aktivno sudjelovanje mladih u zajednici u kojoj žive i djeluju.

Jačanjem pojedinaca u omladinskim organizacijama, institucijama koje se bave mladima i omladinskim centrima radimo na jačanju mladih ljudi u BiH.

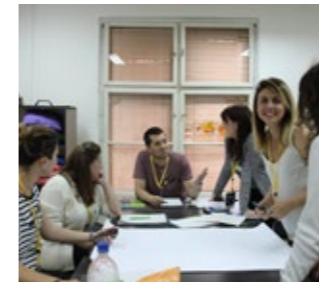
Inicijativom direktno pomažemo jačanje lokalnih omladinskih organizacija i centara za mlade, ali institucija u kojima mladi provode vrijeme te aktivista u BiH, te na taj način radimo na unaprijeđenu položaja mladih u lokalnim zajednicama u cijeloj BiH. Istovremeno Institut stvara mrežu omladinskih radnika u BiH koji dalje međusobno sarađuju i nakon obuke.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

Tokom 2017. g. održana je obuka za treću generaciju stručnih saradnika/ca za rad s mladima (omladinskih radnika/ca) u Bosni i Hercegovini.

Nakon javnog poziva za obuku stručnih suradnika/ca za rad s mladima od 128 pristiglih prijava izabrali smo 24 lokalnih omladinskih radnika/ca koji svoje znanje žele usavršavati za dalji i bolji rad s mladima na terenu.

Tokom četiri redovna treninga učesnici/ce su radili na razvoju znanja i vještina za rad s mladima, i to: osnove rada s mladima u zajednici, ljudska prava, legislativa za područje rada s mladima, vrijednosti i principi omladinskog rada u zajednici, društvene i socijalne kompetencije, komunikacija, te organizacijske vještine u radu s mladima. Nakon završene obuke učesnici/ce su polagali ispit za stručnog saradnika/cu za rad s mladima.

Pored redovne obuke 26 učesnika/ce su tokom obuke imali priliku susresti se s Nj.E. Ambasadorom Švedske u BiH, potpredsjednikom FBiH i uglednim bosanskohercegovačkim redateljem Tarikom Hodžićem.

NAREDNE AKTIVNOSTI

U narednom periodu planirano je kreiranje alumni-grupe stručnih saradnika/ca za rad s mladima u BiH, te objavljivanje javnog poziva i organiziranje obuke za četvrtu generaciju polaznika/ca obuke.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Sve naučeno planiram koristiti u svom radu s mladima u svojoj zajednici, ali i kao sekretar Omladinskog savjeta Republike Srpske. Neformalno obrazovanje me ohrabruje da budem bolji lider mladima sa kojima radim, ali i motivira kao roditelja.“

MILOŠ BLAGOJEVIĆ, POLAZNIK OBUKE IZ BANJE LUKE

INICIJATIVU PROVODIMO UZ PODRŠKU OLOF PALME INTERNATIONAL CENTAR

„YOUTH! WAKE UP!“

INICIJATIVA TRAJE OD JULA 2017. g. DO AUGUSTA 2018. g.

Inicijativom „Youth! Wake Up!“ Institut motivira mlade ljude iz manjih i ruralnih zajednica u BiH da poboljšaju trenutno stanje u svojoj sredini tako što će svojim aktivnim učešćem u ovoj inicijativi dobiti priliku da uz finansijsku podršku Instituta te podršku lokalnih vlasti i organizacija, riješe najmanje jedan konkretan problem koji ih okružuje.

Youth! Wake Up! kroz svoje aktivnosti direktno pomaže petnaest lokalnih zajednica i najmanje 1.500 mladih. Indirektno, u aktivnosti inicijative uključeni su i doprinose također općinske vlasti te kompanije i organizacije koje djeluju u toj lokalnoj zajednici.

Učešće i dobrobit od inicijative ostvaruju i mladi iz susjednih lokalnih zajednica.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

Institut je analizirao prioritete oblasti koje su bile sastavnim dijelom javnog poziva. Raspisan je javni poziv za odabir petnaest lokalnih građanskih inicijativa koje će biti realizirane u lokalnim zajednicama, a od interesa su za širu društvenu zajednicu.

Odabrane organizacije imat će priliku u 2018. g. potpisati ugovor i provesti lokalne inicijative koje će doprinijeti rješavanju nekog problema.

NAREDNE AKTIVNOSTI

Petnaest lokalnih građanskih inicijativa (LGI) bit će provedeno u petnaest lokalnih zajednica u BiH. Svaka inicijativa nastojat će mlade ljude motivirati da aktivno učestvuju u poboljšanju stanja u svojoj lokalnoj zajednici i učine

JAVNI POZIV
za dostavljanje prijedloga lokalnih građanskih inicijativa
za mlade pojedince/ke koji/e su aktivni/e u omladinskim udruženjima i udruženjima koja se bave mladima u BiH

KO? Institut za razvoj mladih KULT raspisuje Javni poziv za dostavljanje prijedloga lokalnih građanskih inicijativa (LGI), isključivo za mlade pojedince koji su aktivni u omladinskim udruženjima i udruženjima koja se bave mladima.

LGI je akcija, aktivnost građana/ki usmjerena na poboljšanje stanja u lokalnoj zajednici i društvu u kojem žive. U građanske aktivnosti mogu se uključiti građani/ke pojedinačno ili zajednički, a sve s ciljem ukazivanja na konkretne probleme i rješavanja problema u zajednici.
Budžet za LGI iznosi 2.500.00 KM.

ŠTA?

KADA? Poziv je otvoren od 3.11.-17.11.2017.

Lokalne građanske inicijative će se provoditi u najmanje 15 lokalnih zajednica u BiH.

GDJE?

KAKO? Ukoliko imaš između 18 i 30 godina, živiš u BiH i želio/jele bi svoju lokalnu zajednicu učiniti boljom i učestvovati u provođenju LGI u svojoj zajednici, potrebno je da odeš na stranicu Instituta www.mladi.org i prijaviš se u paru sa kolegom/icom ili timu.

Institut za razvoj mladih KULT | MLADI.ORG

je boljom za život. Također, mladi ljudi kao nosioci provođenja inicijative uspostaviti će partnerski odnos s predstavnicima lokalne vlasti i organizacijama u svojoj lokalnoj zajednici i na taj način čine da i ostali doprinesu njenom napretku.

LGI će se baviti sljedećim temama: ekologija, kultura i sport, sigurnost, slobodno vrijeme, mobilnost, aktivizam osoba s poteškoćama u razvoju i ravnopravnost spolova.

Također, mladi u 15 lokalnih zajednica će uz savjetodavnu pomoć Instituta organizirati javne događaje da bi upoznali svoje vršnjake/inje i stanovnike lokalne zajednice s inicijativom i približili im pojam aktivizma.

POSLOVNI PROSTOR BH

INICIJATIVA TRAJE OD 2014. g. DO JUNA 2018. g.

Institut za razvoj mladih KULT od 2014. godine vodi inicijativu pod nazivom „Poslovni prostor BH“, koja obuhvata nekoliko komponenata i aktivnosti, usmjerenih ka zagovaranju za unaprjeđenje poslovnog ambijenta u BiH. Bolji poslovni ambijent znači rasterećeniju privredu, koja kao takva može rasti i razvijati se i, što je ključno, može stvarati nova radna mjesta, a postojeća učiniti održivim. Radna mjesta su danas itekako potrebna, imajući u vidu trend velike nezaposlenosti kako opće populacije, tako i mladih u BiH.

Institut se uz podršku članica Mreže za kreiranje boljeg poslovnog ambijenta u BiH, zalaže za uvođenje sistema plaćanja poreza na dodanu vrijednost po naplaćenim umjesto izdanim računima, dodjeljivanje budžetskih poticaja perspektivnim granama privrede, bez kašnjenja i u većem iznosu, a imajući u vidu stvarne potrebe privrede, kao i za smanjenje doprinosa vezanih za plate, bolje i kontinuirane programe podrške za poticanje poslodavca na zapošljavanje mladih i bolje poslovnookruženje koje će ohrabriti mlade da pokrenu vlastite biznise.

Inicijativom Institut pomaže bh. privredi i privrednicima kroz zagovaranje za rasterećenje privrede i učinkovitiju dodjelu sredstava za privredu, čime se indirektno doprinosi povećanju zapošljavanja i poboljšanju uvjeta rada.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

Institutovu inicijativu za izmjenu Zakona o PDV-u, koja predlaže plaćanje PDV-a po naplaćenju, a ne izdanoj fakturi, podržalo je više od 30.000 privrednika u BiH, kao i nevladinih organizacija usmjerenih na podršku privredi. Iako upućena prema Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje, zbog nedostatka tehničko-administrativnih uvjeta, odgovor je da ovakvu inicijativu ne mogu staviti u praksu u ovom momentu. Budući da u ovom trenutku inicijativa nije dobila podršku, u konsultaciji s privrednicima tražili smo pomjeranje roka plaćanja PDV-a s desetog

u mjesecu na posljednji dan u mjesecu. Našoj inicijativi javnu podršku dao je i predsjedavajući Vijeća ministara gosp. Denis Zvizdić.

Održani su biznis forumi u Bijeljini, Tešnju i Neumu, koji su okupili više od 200 privrednika, predstavnika vlasti, mladih preduzetnika i ostalih interesnih grupa. Kroz forume otvorili smo dijalog privrednika i predstavnika vlasti o temi rasterećenja privrede s ciljem efikasnijeg poslovanja, kreiranja novih radnih mjesta i osiguranja boljih uvjeta za zaposlene.

U 2017. godini izrađena je i javnosti predstavljena Analiza budžetskih poticaja privredi u BiH u 2015. g. s prijedlogom mjera za unaprjeđenje procesa dodjele. Ukupan iznos analiziranih sredstava je preko 211 miliona KM. Analizirani su poticaji za bh. privredu po šest privrednih grana, prepoznate su perspektivne grane privrede i dato 12 preporuka za unaprjeđenje procesa dodjele.

Izrađena je i Analiza poticajnih mjera za samozapošljavanje u Federaciji BiH u periodu 2015/2016. godine. Analiziran je Program Start-up 2015. g. i sredstva za samozapošljavanje utrošena po osnovu Uredbe o poticanju zapošljavanja 2016. g., gdje su dane preporuke za unaprjeđenje procesa dodjele sredstava za samozapošljavanje.

NAREDNE AKTIVNOSTI

U narednom periodu Institut nastavlja vršiti monitoring uvjeta na tržištu rada, prilika koje se mladima nude za zapošljavanje i samozapošljavanje, apelirati prema vlastima za podršku privredi, te zagovarati i javno promovirati dosadašnje inicijative i njihove rezultate.

IZJAVE

„Mislim da je dobro da se ovakvi biznis forumi održavaju, posebno ne samo u gradovima kao što su Sarajevo i Banja Luka već, evo, i u Bijeljini, koja polako izrasta u privredni centar i okuplja značajan broj investitora. Potrebno je porazgovarati s investitorima, a dobro je i to što ovakvi događaji čine da se odmaknemo od prošlosti, a okrenemo ka budućnosti.“

DR. MLADEN IVANIĆ, PREDSEDAVAJUĆI PREDSEDNIŠTVA BIH

„Fakture se naplaćuju prema odredbama zakona, 30, 60, neke i do 180 dana, a neke fakture nikada i ne naplatimo. Primjer za to su nenaplaćene fakture od dužnika Tuš, kada je ta firma nestala s ovih područja. Ipak, mi smo uredno platili PDV bez obzira što vjerovatno nikada nećemo naplatiti tu fakturu. Stoga, podržavamo inicijativu da se PDV plaća po naplaćenju, a ne izdatoj fakturi.“

ŠEVAL SULJKANOVIĆ, BIMAL D.O.O. BRČKO

PARTNERI U 2017. g.

Inicijativa „Poslovni prostor BH“ provodi se u okviru Projekta održivosti civilnog društva (CSSP), koji realizuju Centri civilnih inicijativa (CCI) i Centar za promociju civilnog društva (CPCD).

INICIJATIVA SE PROVODI UZ PODRŠKU AMERIČKE AGENCIJE ZA MEĐUNARODNI RAZVOJ (USAID).

PROGRAM PODRŠKE MARGINALIZIRANIM GRUPAMA

PROGRAM TRAJE OD FEBRUARA 2015. DO FEBRUARA 2020. g.

USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama (USAID/PPMG) već duže od dvije godine pruža podršku aktivnostima lokalnih organizacija koje se zalažu za prava, osnaživanje i dostojanstvo nedovoljno predstavljenih društvenih grupa u BiH, te jača kapacitete lokalnih nevladinih organizacija, institucija BiH te USAID-ovih implementacijskih partnera za ostvarivanje navedenog cilja. Pružanje prilika marginaliziranim grupama da se uključe u građanska i politička pitanja kroz angažman u organizacijama građanskog društva osigurat će da ih vlasti prepoznaju kao neophodne i cijenjene partnere u izradi politika.

Strahujući za vlastitu sigurnost, mnogi od pripadnika/ca jedne od marginaliziranih grupa u BiH se klone društvene sfere, te zbog toga PPMG kroz postojeće probleme želi osnažiti i biti ispomoć u uspostavljanju ekonomske i društvene stabilnosti u cilju pomaganja građanima/kama – pripadnicima/cama grupa s najizraženijom marginalizacijom. PPMG pomaže promoviranje i zaštitu prava marginaliziranih društvenih grupa u BiH: mladih, žena, vjerskih manjina, Roma, osoba s invaliditetom, povratnika pripadnika manjinama, te lezbijki, homoseksualaca, biseksualaca i transrodnih osoba (LGBT).

USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama pruža podršku aktivnostima lokalnih organizacija koje se zalažu za prava, osnaživanje i dostojanstvo nedovoljno predstavljenih društvenih grupa u BiH, te jača kapacitete lokalnih nevladinih organizacija, institucija BiH te USAID-ovih implementacijskih partnera za otvaranje navedenog cilja. Pružanje prilika marginaliziranim grupama da se uključe u građanska i politička pitanja kroz angažman u organizacijama građanskog društva osigurat će da ih vlasti prepoznaju kao neophodne i cijenjene partnere u izradi politika.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

U 2017. godini otvorena su dva nova servisna centra za podršku porodicama djece i osoba sa poteškoćama u

razvoju, u Tuzli i sarajevskoj općini Stari Grad. Bosna i Hercegovina sada zahvaljujući inicijativi i podršci Programa podrške marginaliziranim grupama društva ima pet aktivnih servisnih centara.

Tokom cijele godine podrška je kontinuirano pružana inicijativama zapošljavanja osoba s invaliditetom, a kroz projekt „Edukacija i stažiranje osoba sa invaliditetom“, koji je implementirala Udruga „ProReha“ dugoročno zaposlenje je omogućeno za 10 osoba s invaliditetom, a koje su prošle edukaciju iz socijalnih i poslovnih vještina te i stažiranje u organizaciji Udruge „ProReha“ i partnerskih organizacija i kompanija.

Podržan je i nastavak implementacije Memoranduma o saradnji i razumijevanju za zapošljavanje mladih bez roditeljskog staranja u Unsko-sanskom kantonu.

Tokom 2017. dodijeljeno je i jedanaest grantova udruženjima: Srce puno osmijeha iz Sarajeva, Sarajevski otvoreni centar, Helsinški odbor za ljudska prava u RS iz Bijeljine, Tračak nade iz Foče, SOCI - Udruženje za ljudska prava i socijalnu inkluziju iz Tuzle, Dajte nam šansu iz Sarajeva, FK Birač Derventa iz Milića, Dajte nam šansu - Zvezdice iz Banja Luke, EDUS - Edukacija za sve iz Sarajeva, Mostar Rock škola, te Savez paraplegičara i oboljelih od dječije paralize FBiH.

S ciljem jačanja kapaciteta organizacija korisnica grantova, kao i drugih organizacija građanskog društva čije je djelovanje usmjereno na poboljšanje položaja marginaliziranih grupa, organizovano je jedanaest treninga o temama: Pravne i organizacijske strukture, Administracija i ljudski resursi, Finansijsko upravljanje, Javno zagovaranje, Upravljanje projektnim ciklusom-pisanje projektnih prijedloga i Strateško planiranje.

Organizirani su i okrugli stolovi: “Problemi i poteškoće osoba sa invaliditetom pri

korištenju bankarskih usluga u BiH”, „Reforma socijalnog sektora, zajedničko djelovanje i nova Strategija za OSI u FBiH 2016-2021“.

PPMG je podržao i obilježavanje IDAHOT-a, Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije (Banja Luka).

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Ono što je meni posebno drago u okviru ove trodnevne edukacije jeste da sam stekla dodatna znanja i vještine za usvajanje procedura i pravila koje na bliži način definišu funkcionisanje rada organizacija civilnog društva, ali zanimljiv mi je i onaj dio programa koji govori o tome da je potrebno uključiti marginalizirane grupe u donošenje takvih odluka na nivou organizacije, da treba uvažiti mišljenje i stavove i tih ljudi kojim je ta pomoć neophodna.“

AIDA BEHREM, UDRUŽENJE „ŽENE SA UNE“, BIHAĆ

„Dvo je prvo takvo igralište u našoj općini, a i u gradu Sarajevu, tako da se djelatnost koje vrši Udruženje “Dajte nam šansu” unapređuje. Roditelji pored toga što mogu dovesti svoje dijete u prostorije Udruženja dok obavljaju neke svoje svakodnevne potrebe, moći ga odvesti i u park koji je prilagođen djeci sa poteškoćama u razvoju.“

NAČELNIK OPĆINE NOVI GRAD SEMIR EFENDIĆ TOKOM OTVORENJA PRVOG INKLUZIVNOG PARKA U OPĆINI NOVI GRAD

FORMALNI PARTNER INICIJATIVE: NGO and Business Audit d.o.o.

INICIJATIVU FINANSIRA USAID.

FOND ZA PODRŠKU RAZVOJU BIZNISA MARGINALIZIRANIH GRUPA ŽENA

INICIJATIVA JE TRAJALA OD 1.3. 2016. g. DO 28.10.2017. g.

Žene u bosanskohercegovačkom društvu u nezavidnom su položaju u bh. poduzetništvu, ekonomiji i privredi zbog čega su USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama i devet jedinica lokalne samouprave u BiH odlučili osnovati Fond za podršku razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena.

Cilj Fonda je marginaliziranim grupama žena pružiti podršku u osnivanju ali i održavanju vlastitih biznisa.

U biznisu je relativno malo žena, a i one koje su uspješne, teško se nose s preprekama koje nameće bosanskohercegovačko, još uvijek stereotipno društvo. Žene su značajna, ali nedovoljno iskorištena snaga u privredi Bosne i Hercegovine. Izraziti nedostatak istraživanja o ženama u privatnom sektoru znači da njihovi problemi i doprinosi nisu dovoljno prepoznati. Pozitivne promjene obuhvaćaju ratifikaciju Konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena i usvajanje ključnih zakona o pravima žena, među kojima su Zakon o ravnopravnosti spolova, Porodični zakon i Zakon o zaštiti od nasilja u porodici. Uprkos pozitivnim zakonima i političkom progresu žene su i dalje u ekonomski nepovoljnijem položaju, te privredi daju manji doprinos od muškaraca.

Stopa učešća žena Bosne i Hercegovine u radnoj snazi od 43% izuzetno je niska u poređenju s globalnim prosjekom od 52,5%, a žene trpe i od visokog nivoa nezaposlenosti. Ekonomsko osnaživanje žena doprinosi razvoju, stvarajući ekonomske i socijalne prilike od koristi za pojedince, zajednice, države i svijet u cijelosti. U tom smjeru, relevantne institucije, organizacije i međunarodna zajednica u Bosni i Hercegovini, kao i organizacije bh. dijaspore u svijetu trebaju dodatno saradivati.

Inicijativa pomaže marginaliziranim grupama žena: ženama žrtvama nasilja, samohranim majkama, nezaposlenim mladim ženama mlađim od 30 godina, ženama s invaliditetom ili s djetetom s invaliditetom.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

USAID/PPMG u saradnji s devet jedinica lokalne samouprave proveo je program za podršku razvoju mikro, malih i srednjih preduzeća kao i seoskih domaćinstava, doprinoseći konkurentnosti lokalnih ekonomija i stvaranju mogućnosti za zapošljavanje teško zapošljivih kategorija.

USAID/PPMG i jedinica lokalne samouprave udruženim sredstvima su formirali preduzetnički Fond za podršku razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena. U okviru Fonda za podršku razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena dodijeljeno je 680.000 KM za pokretanje i razvoj biznisa marginaliziranih grupa žena u devet različitih lokalnih zajednica.

Formiranjem Fonda izrađena je i metodologija za podršku osnivanju i razvoju biznisa marginaliziranim grupama žena, a održane su obuke za razvoj biznis plana za više od 150 žena.

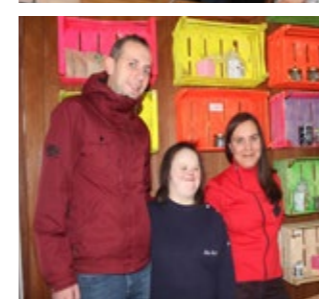
Cijela inicijativa rezultirala je pokretanjem 96 biznisa koje vode žene.

NAREDNE AKTIVNOSTI

Program podrške marginaliziranim grupama u narednom periodu pratit će održivost podržanih biznisa, te pružati savjetodavnu i mentorsku podršku korisnicama sredstava Fonda.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Veliko mi je zadovoljstvo što je Općina Livno odabrana da učestvuje u ovom

Programu. Ovakvim pristupom se konkretno pomaže nezaposlenim ženama izdvajajući određena finansijska sredstva.“

LUKA ČELAN, NAČELNIK OPĆINE LIVNO

„Iako preduzetništvo može biti efikasan način pomoći ženama da pronađu zaposlenje i steknu finansijsku nezavisnost, nedostatak pristupa obrazovanju, obuci, mjerama podrške za poslovanje i mentorima čini preduzetništvo izazovom za njih. Ovi mehanizmi čine Fond prijeko potrebnim i daje veću šansu za održivost podržanih biznisa.“

SUADA KOLJENović, OPĆINA VISOKO

„Svakodnevno se susrećem s pitanjima otkud da se bavim proizvodnjom držalica za alate, jer je valjda to rezervisano za muškarce. Ali ja se ne bojim nikakvog posla. Želim da svojoj porodici osiguram dostojanstven život. Tražila sam priliku da od ovog porodičnog posla napravim biznis i vidjela je u apliciranju za dodjelu sredstava iz Fonda za podršku u razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena i Grada Prijedora. Dobila sam novac za kupovinu alata koji je značio veću i sigurniju proizvodnju, ali i bolji život. Ostvarenje sna.“

DRAGANA STOJNIĆ, KORISNICA SREDSTAVA FONDA

PARTNERI U 2017. g.

Devet lokalnih zajednica u BiH – Općina Tešanj, Opština Teslić, Općina Konjic, Općina Visoko, Grad Prijedor, Općina Livno, Opština Kalinovik, Opština Rudo i Grad Zvornik.

INICIJATIVA SE PROVODI UZ PODRŠKU USAID-A

IUVENTA - ČASOPIS O RADU S MLADIMA

PRVI BROJ ČASOPISA IZAŠAO JE U SEPTEMBRU 2012. GODINE I DO SADA JE OBJAVLJENO ŠESNAEST BROJEVA.

IUVENTA je stručni časopis o radu s mladima u Bosni i Hercegovini i regiji. Nastao je iz potrebe da se iskustva o radu s mladima objedine, analiziraju i dijele kako bi pomogao usavršavanju i profesionalizaciji sektora rada s mladima. U časopisu su kroz iskustvene priče i intervjuje predstavljeni uspješni pojedinci, organizacije, udruženja i predstavnici vlasti, uz relevantna istraživanja, stručne tekstove, analize i komentare o temi broja.

S druge strane, rad na IUVENTI pruža priliku mladim novinarima / istraživačima i da stječu i usavršavaju vještine potrebne za napredak u svojoj struci.

IUVENTA je namijenjena svima koji se bave pitanjima mladih i poboljšanju položaja mladih – službenicima/ama za mlade, omladinskim radnicima/ama, nevladinim organizacijama, različitim udruženjima, institucijama vlasti – ministarstvima, međunarodnim organizacijama, pojedincima zainteresiranim za politiku prema mladima te ostalima.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

IUVENTA je prepoznata kao periodični printani medij koji piše o aktuelnim temama te uključuje sve aktere koji rade na poboljšanju položaja mladih. Zahvaljujući dopisnicima i uredništvu u oba entiteta, iz Instituta su posebno ponosni na stalno predstavljanje istaknutih institucionalnih mehanizama, civilnog društva te primjera dobre prakse iz cijele BiH.

Tokom 2017. godine IUVENTA je pisala o uspjesima mladih van granica BiH, raznim grupama marginaliziranih mladih, kao i preduzetništvu mladih s fokusom na start-up biznise i njihovu održivost.

Također, Facebook stranica IUVENTE predstavlja medij koji proširuje i promovira sadržaje objavljene u štampanom obliku časopisa te dijeli zanimljive sadržaje u vidu aktuelnih konkursa, uspješnih pojedinaca, inicijativa, vijesti iz omladinskog sektora i sl.

Tokom 2017. godine IUVENTA je bila medijski partner EESTEC-ovog projekta JOBFair '17.

NAREDNE AKTIVNOSTI

Redakcija IUVENTE će raditi na prepoznatljivosti te poboljšavanju već ostvarenog standarda. Primarni zadatak IUVENTE jeste raditi na vidljivosti, širenju pretplatničkog spiska promocijom štampanog i elektronskog izdanja časopisa, ali najprije raditi na širenju redakcije i angažiranju kvalitetnih volontera/ka koji su zainteresirani za teme o kojima IUVENTA piše.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Časopis o radu s mladima IUVENTA je prije svega informativan, odnosno, pruža razne informacije o mogućnostima za mlade u BiH, ali i inozemstvu. Sadržaj je raznovrstan, ali uvijek fokusiran na dobrobit mladih, te njihovo osnaživanje, ponekad i iz kritičke perspektive. Časopis je vrlo stručno koncipiran, uključujući visoku kvalitetu dizajna i kombinacije sa fotografijama, ali i jednostavnog oblika prilagodljivog za svakog čitaoca.“

AMIR HASANOVIĆ, IZVRŠNI DIREKTOR UDRUŽENJA NARKO-NE (SARAJEVO)

„Dio tima Časopisa o radu sa mladima - IUVENTA postala sam u maju ove godine kada sam dobila preporuku od prijateljice koja je također pisala za taj časopis. Ona je znala da jako puno pišem o ljudskim pravima, pogotovo o mladima te o marginalizovanim grupama i osobama sa invaliditetom. Smatrala je da se takve priče trebaju širiti a kako je IUVENTA jedan od rijetkih časopisa koja na kvalitetan način promoviše obrazovanje i poticanje mladih ljudi na aktivno djelovanje u zajednici, željela sam da budem dio tima. Tempo rada je jako kvalitetan i nije naporna a atmosfera i ekipa su fenomenalne i to je ono što me je još zadržalo da budem dio IUVENTA tima.“

ALMA MUJANOVIĆ, VOLONTERKA - DOPISNICA ČASOPISA (SARAJEVO)

BRAIN DRAIN, BRAIN GAIN + CIRCULAR MIGRATION (BB+C)

BB+C JE ZAPOČEO U MARTU 2017. g. I TRAJE DO MARTA 2018. g.

Inicijativa je vođena željom da bolje shvati kako omladinski sektor širom Evrope može pomoći mladima s prostora Zapadnog Balkana da savladaju društvene, ekonomske i geografske prepreke s kojima se suočavaju svakodnevno. Jesu li, i koliko pojmovi iz naslova inicijative – odliv mozgova, priliv mozgova te cirkularna migracija živopisni koncepti koji podržavaju mlade da se suoče s društveno-ekonomskim izazovima koji su stavljeni pred njihove države i njih same. Detaljnije, inicijativa želi ponuditi istraživanje i nacрте politika, zakona i regulacija koje promoviraju mobilnost mladih ljudi za unaprjeđivanjem njihovog znanja te se fokusirati na koristi koje mladi imaju od migracija. Traži odgovore na pitanja kao što su: Kakvi su migracijski trendovi među mladima u regiji? Zbog čega mladi obrazovani kadar odlazi u tako velikom broju iz država regije? Šta im to nude države u koje idu? Koji su pull i push faktori?

Inicijativa nastoji unaprijediti društvene i profesionalne vještine učesnika/ca, a kroz rad u međunarodnom okruženju. Inicijativa također želi unaprijediti kvalitetu omladinskog rada u partnerskim organizacijama i zemljama, kao i promovirati mobilnost za usavršavanjem znanja mladih volontera/ki, profesionalaca te osoblja omladinskih organizacija. Također, na institucionalnom nivou, inicijativa ima zadatak unaprijediti rad s mladima u državama partnerskih organizacija kroz saradnju, inovacije u omladinskom radu i dijeljenje dobrih praksi rada s mladima koristeći neformalne metode učenja.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

Prvi dio inicijative je bila šestodnevna studijska posjeta Skoplju u maju 2017. g. Tokom posjete naglasak je bio na definiranju i detaljnijem analiziranju pojmova odliv mozgova, priliv mozgova te cirkularna migracija, koji

pomažu pri razumijevanju trenda odlaska mladih u inozemstvo. Učesnici/e su kroz organizirane studijske posjete relevantnim akterima za pitanja migracija i mladih, na području Skoplja i Makedonije, stekli sliku o migracijskim trendovima među mladima u Skoplju, veoma primjenjivu i na druge države regije.

Druga aktivnost je bila četverodnevna omladinska konferencija u Gradačcu, koja je održana u septembru 2017. g. Institut za razvoj mladih KULT bio je domaćinom, a s obzirom na to da pored Sarajeva i u Gradačcu ima svoj aktivan ured posvećen radu s mladima i organizacijama koje brinu o njima, druga aktivnost je održana upravo tu. Aktivnost u Gradačcu je bila četverodnevna omladinska konferencija koja je okupila preko 40 mladih lidera/ki, volontera/ki, profesionalaca/ki i aktera/ki relevantnih za omladinski rad i temu migracija mladih. Partneri koji su učestvovali u konferenciji i s mladim ljudima podijelili ono čime se bave u BiH jesu: Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ) predstavivši projekt Stručnog obrazovanja u BiH, Ured OSCE-a u Tuzli sa službenicima iz Obrazovnog odjela, Agencija za rad i zapošljavanje te Univerzitet Burch.

NAREDNE AKTIVNOSTI

Završna aktivnost, evaluacijski seminar, planirana je za januar 2018. g. u Nürnbergu (SR Njemačka), i okupit će vrlo bitne aktere iz oblasti srodnih ovoj inicijativi, kao što su: Odjel za međunarodnu saradnju Njemačke Federalne agencije za zapošljavanje, Regionalnu trgovinsku i industrijsku komoru, Odjel za međunarodnu saradnju Grada Nürnberga, Ured za mlade Grada Nürnberga i Ured za stručno obrazovanje škola Grada Nürnberga. Ovaj događaj je završnica projekta te su tokom seminara planirane evaluacija i diseminacija projektnih saznanja, kao i doprinosa partnera i aktera koji su bili uključeni u

projekt. Događaj će biti posvećen procjeni i širenju ishoda saznanja projekta te uključenosti relevantnih lokalnih, regionalnih i nacionalnih učesnika.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Biti dio Erasmus+ projekta Brain Drain, Brain Gain + Circular Migration bila je sjajna prilika za razgovor, učenje, druženje i planiranje bolje budućnosti za one koji odlaze, ostaju ili se vraćaju. Mladi su nevjerovatna snaga i respektabilan izvor znanja i ideja i moramo više pažnje poklanjati onome što govore! Agencija za rad i zapošljavanje BiH je u dijelu projekta učestvovala kao relevantan akter za pitanje radnih migracija, jer je nadležna za posredovanje u zapošljavanju naših državljana u inostranstvu. Važno je napomenuti da posredujemo samo i isključivo u slučajevima kada imamo zaključene sporazume o zapošljavanju sa određenim državama. Na taj način našim državljanima osiguravamo punu radnopravnu zaštitu na radu, te dostojan rad u skladu sa svim međunarodnim poveljama i konvencijama. Potrebno je konstantno raditi na razvijanju svijesti kod građana, koji su zainteresovani za zasnivanje radnog odnosa na međunarodnom tržištu rada, da to urade putem Agencije kao jedine institucije koja je u najvećoj mjeri upoznata sa potrebama međunarodnog tržišta rada i svim neophodnim kriterijima potrebnim za zasnivanje radnog odnosa.“

SANELA ZELJKOVIĆ, STRUČNA SARADNICA ZA REALIZACIJU MEĐUDRŽAVNIH SPORAZUMA (AGENCIJA ZA RAD I ZAPOŠLJAVANJE BIH)

„Erasmus+ projekti su uvek super mogućnost za mlade da se upoznaju, povezuju, druže, putuju i razmenjuju iskustva. Dosadašnje aktivnosti u okviru projekta BB+C bile su sveobuhvatne i vrlo korisne. Studijska poseta institucijama u Makedoniji koje se na različite načine bave migracijom/migracijama mladih, kao i saznanje koji su to faktori koji utiču da mladi napuštaju svoje zemlje, ostavili su jak utisak na učesnike ovog projekta. Kada analiziramo situacije u našim državama i napravimo komparaciju tih situacija dolazimo do zaključka da je problem 'odliva mozгова' zajednički za zemlje na Balkanu. Takođe, u toku projekta razgovarali smo o cirkularnim migracijama, čiji koncept nam se učinio kao moguće rešenje ovog problema. Odlazimo radi školovanja i bolje prakse, a sa stečenim novim iskustvom vraćamo

se u matične zemlje da to i primenimo. Ovo je tema o kojoj će se još puno govoriti. Ovo nije problem jedne institucije, problem je svih nas."

JELENA CETINA, UČESNICA PROJEKTA IZ SRBIJE (POKRET GORANA VOJVODINE)

PARTNERI U 2017. g.: NVO Memos e.V. iz Berlina

PARTNERSKE ORGANIZACIJE PROJEKTA: Javna ustanova „Gimnazija Obala Sarajevo“ (BiH), Mladiinfo Montenegro, Hrvatski filmski savez, Mladinski centar Velenje (Slovenija), Volonterski centar Skoplje, Asocijacija DUGA i Pokret gorana Vojvodine (Srbija), Ured za mlade Nürnberg (Njemačka)

INICIJATIVU PROVODIMO UZ PODRŠKU NJEMAČKE NACIONALNE AGENCIJE AUTORIZIRANE ZA IMPLEMENTACIJU ERASMUS+ PROGRAMA, A PODRŽAN JE OD EVROPSKE KOMISIJE.

OBRAZOVNO-RAZONODNI CENTAR ZA MLADE SPAJALICA

CENTAR POSTOJI OD AUGUSTA 2007. g.

Spajalica ove godine obilježava 10 obljetnicu rada i djelovanja. Ponosni smo što smo u proteklih deset godina bili domaćinom različitim događajima, druženjima, aktivnostima, projektima i obukama.

U 2017. g. više od 2.000 mladih posjetilo je Spajalicu i bilo uključeno u neku od ponuđenih aktivnosti Centra.

Spajalica želi spojiti slobodno vrijeme sa smislenim i korisnim aktivnostima koje će u svakom pogledu obogatiti mlade ljude i dati im ona znanja i iskustva koja ne mogu steći kroz formalno obrazovanje. Namjera nam je potaknuti ih na građanski aktivizam, volontiranje i aktivno učešće u mijenjanju i poboljšanju vlastite zajednice i kreiranju bolje budućnosti za sebe i svoje vršnjake/inje.

Centar je namijenjen mladima i djeci od 6 do 36 godina.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

2017. godina bila je ispunjena mnoštvom edukativnih predavanja, obukama za mlade, ali i bitnim volonterskim akcijama.

Svakog mjeseca obilježena su najmanje dva bitna međunarodna datuma kroz ulične kampanje, male akcije, anketiranja građana, te edukativna predavanja.

Nastavljena je saradnja s KJU "Disciplinski centar za maloljetnike", te promocija nenasilne komunikacije među mladima. Srednjoškolci iz Četvrte gimnazije i Srednje tehničke škole grafičkih tehnologija, dizajna i multimedije

prisustvovali su svim predavanjima Disciplinskog centra, te interaktivnim radionicama o reproduktivnom zdravlju „Zaplovimo zajedno“.

U 2017. g. započet je i proces vršnjačke edukacije za buduće vršnjačke edukatore/ice, što će rezultirati novim educiranim mladim ljudima koji će stečeno znanje prenositi u svojim školama kroz praktičan rad s vršnjacima/kinjama.

NAREDNE AKTIVNOSTI

Obrazovno-raznodni centar za mlade SPAJALICA i u narednom će periodu nastaviti s promocijom neformalnog obrazovanja za sve uzraste, te promocijom omladinskog aktivizma i značaja volontiranja kao učinkovitog vida stjecanja novih znanja i vještina.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Spajalica mi je otvorila mnoštvo prilika za stjecanje novih znanja i vještina, te za lakši odabir pravca u kojem želim dalje da se obrazujem.“

MELIHA MEDNOLUČANIN, UČENICA ČETVIRTE GIMNAZIJA, ILIDŽA

„Volontiranje u Spajalici mi je promijenilo život u potpunosti, otvorilo mi mogućnost za stipendiju pri Institutu gdje sam stekao različita znanja i iskustva koja mi fakultet sigurno ne bi mogao pružiti. Osjećam se zrelije i odgovornije, te spremnije za tržište rada.“

EMIR MEMIĆ, STUDENT

ŠKOLA PRIJATELJSTVA

INICIJATIVA TRAJE OD AUGUSTA 2008. g.

Škola prijateljstva je dio je programa Obrazovno-raznodnog centra SPAJALICA od njegovog osnivanja. Namijenjena je djeci mlađeg školskog uzrasta od 6 do 10 godina, te ima cilj da im kroz zabavu i igru pomogne pri rješavanju školskih zadataka i obaveza, razvije kreativnost i poveća njihove socijalne vještine.

Cilj škole prijateljstva je da djeci pruži priliku za vannastavne aktivnosti, te priliku da se kroz zabavu i druženje razviju u odgovorne i samostalne ličnosti koje će poštivati društvene vrijednosti, te razvijati svoje vještine i znanja na zabavan način.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

U 2017. g. Škola prijateljstva je imala oko 30 polaznika/ca koji su učestvovali u većini aktivnosti, te uživali u izletima koje smo zajednički organizirali. Bili smo dio Sarajevo Film Festivala, uživali u dvodnevnom ljetnom kampu i posjeti nacionalnom parku Sutjeska, obilježili značajne datume poput Svjetskog dana planete zemlje, Dana dječijih prava, Dan pismenosti, te Međunarodnog dana mira.

Učili smo njemački i engleski jezik, te uživali izrađujući različite rukotvorine.

NAREDNE AKTIVNOSTI

Škola prijateljstva s aktivnostima nastavlja i u narednim godinama. Tim koji održava Školu prijateljstva

zainteresiranim će ponuditi još sadržajnu i zanimljiviju ponudu, a sve da bismo stvorili što kvalitetije bh. društvo.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Dvo je fantastična prilika za mladu djecu da se socijaliziraju i izvan škole, te da nauče jako mnogo uz igru i zabavu. Hvala vam na svim divnim aktivnostima koje ste nam pružili.“

ANGELINA, MAMA POLAZNICE ŠKOLE PRIJATELJSTVA

„Kampovanje sa Školom prijateljstva za mene je bilo nezaboravno i predivno iskustvo.“

AJLA ĐOGAZ, POLAZNICA ŠKOLE PRIJATELJSTVA

INICIJATIVA SE PROVODI UZ PODRŠKU OPĆINE ILIDŽA.

BRAINOBRAIN AKADEMIJA ZA DJECU

INICIJATIVA TRAJE OD MAJA 2016. g.

Brainobrain akademija za djecu predstavlja inovativan program učenja i razvijanja cjelokupne ličnosti djeteta.

Program je namijenjen djeci od 4 do 14 godina te ima cilj da svaki polaznik/ca ostavi svoj maksimalan intelektualni kapacitet. VAK metode i korištenje NLP tehnika, te aritimetika i korištenje abacusa glavni su razlozi zašto se Brainobrain program pokazao tako interesantan i uspješan među djecom. Cilj nam je da što veći broj djece bude dio ovog programa te na taj način razviju svoje intelektualne sposobnosti i lakše uče kasnije u životu.

DO SADA POSTIGNUTI REZULTATI

U prethodnoj godini smo vrijedno radili u tri Brainobrain centra na području grada Sarajeva i to na Ilidži, općini Novi Grad i općini Novo Sarajevo.

Okolo stotinu djece je prošlo kroz program edukacije na različitim nivoima i ponosni smo što i dalje nastavljamo istim tempom.

Polaznici/e Brainobrain akademije za djecu učestvovali su i na Prvom Brainobrain festivalu znanja u Bosni i Hercegovini, održanom u Sarajevu, i pokazali zavidno znanje i vještine.

NAREDNE AKTIVNOSTI

Brainobrain akademija nastavit će sa radom u sva tri centra i u narednoj godini.

IZJAVE KORISNIKA/CA INICIJATIVE

„Halil je zaista uz Brainobrain program proširio svoje znanje i vještine, a to su prije svega zasluge trenerica. Ja se zaista zahvaljujem na stručnosti i profesionalizmu.“

AMELA KOVAČEVIĆ, MAMA POLAZNIKA PROGRAMA

„Veoma sam sretna što Noah pohađa ove časove i što im se raduje.“

SABINA ČEHAJIĆ CLANCY

„Prije Brainobrain bio sam vrlo stidan i nisam imao baš mnogo prijatelja, ali Brainobrain me otvorio.“

ALDIN ŠATARA, POLAZNIK BRAINOBRAIN AKADEMIJE

INICIJATIVA SE PROVODI UZ PODRŠKU OPĆINE ILIDŽA.

INSTITUT ZA RAZVOJ MLADIH KULT

UKLJUČENOST GRAĐANA I GRAĐANKI U DRUŠTVENE TOKOVE

Vodeći se time da svi građani i građanke imaju jednaka prava i da živimo u demokratski postavljenom društvu, od izuzetne je važnosti da budu subjekti svih društvenih događanja, posebno onih koji ih se tiču. Pitati građane/ke koje probleme i potrebe imaju, omogućiti im da izravno ili posredno sudjeluju u donošenju odluka, pružiti im priliku da se uključe u procese unaprjeđenja sredine u kojoj žive predstavlja osnovnu ideju otvorenog građanskog društva.

OSPOSOBLJAVANJE ZA GRAĐANSKO DJELOVANJE

Građani/ke trebaju posjedovati znanja i vještine koje su im neophodne da bi postali odgovorni akteri u društvenom životu. Pružiti im ova znanja i vještine znači omogućiti im da ne budu samo posmatrači promjena koje se događaju nego da, u skladu sa svojim zanimanjima i mogućnostima, doprinesu razvoju kako ličnog tako i društvenog napretka. Upravo je, između ostaloga, uloga nevladinog sektora u konceptu građanskog društva da osposobi građane/ke za aktivno uključivanje.

MLADI KAO POKRETAČI DEMOKRATIZACIJE DRUŠTVA

Danas su mladi ljudi ključni dio populacije koji može i treba voditi proces demokratizacije društva u Bosni i Hercegovini i regiji. Oni imaju najbolje pretpostavke i

razloge da poboljšavaju stanje u kojem se nalaze. Da bi to bilo moguće, neophodna su im afirmativna zakonska rješenja, strateško opredjeljenje politike i društva, te strukture i kapaciteti koji će stajati na raspolaganju za njihovo djelovanje. Kratko rečeno, važna je opredijeljenost donosilaca odluka za uspješnu i održivu politiku prema mladima.

Trenutno stanje

LOŠ POLOŽAJ MLADIH

U zemljama u razvoju, pa tako i u Bosni i Hercegovini i regiji, mladi su uglavnom zanemarena, rubna kategorija stanovništva. Njihova uloga je neznčajna, a glas im se najmanje čuje. Sve statistike pokazuju poražavajuće stanje u kojem se mladi nalaze: Najviše nezaposlenih je među mladima, mladi najviše i uglavnom zauvijek napuštaju svoju zemlju, pristup obrazovnom i zdravstvenom sektoru nije usklađen s njihovim potrebama, u kriminalni milje pretežno su uvučene mlade osobe, ne postoji prilagođena ponuda sadržaja za smislenu upotpunjavanje njihovog slobodnog vremena, mladi ne zasnivaju porodicu jer nemaju osnovne uvjete za to, oni imaju pesimistične stavove o napretku društva u kojem žive.

Mladi nisu ni u kojem smislu potaknuti da postanu preduzetni, neravnopravni su na tržištu rada, ne pružaju im se mogućnosti da ravnopravno politički djeluju, nisu osposobljeni ni ohrabreni za društveno uključivanje, prepušteni su sami sebi ako ih je i vlastita porodica zanemarila, što često i jeste slučaj.

NESTRATEŠKA BRIGA VLASTI O MLADIMA

Vlasti ne vide u mladima potencijal za razvoj nego problem koji treba riješiti, te nisu razvile društveno-političku i moralnu odgovornost da se planski i održivo brinu o ulaganju u mlade ljude, a samim time i o poboljšanju kvalitete života svih građana/ki. Zakonska i strateška rješenja vlasti manjkava su i nerijetko proformalna. Ona ne nude dugoročno rješavanje problema, nego samo površinski ublažavaju trenutno goreće probleme. Politika prema mladima, uglavnom na višim nivoima vlasti, svedena je na onaj minimum koji su uspjele izlobirati međunarodna zajednica i domaće nevladine organizacije, uglavnom lokalne omladinske. Vrlo je malo političkih donosilaca odluka koji su spremni više ulagati u mlade ljude i istinski se boriti za njihov ravnopravan položaj u društvu.

ULOGA OMLADINSKIH ORGANIZACIJA

Omladinske nevladine organizacije prisutne su u najvećoj mjeri na lokalnom nivou, koji je za mlade ljude i jedini konkretan i pristupačan. One uspostavljaju saradnju s lokalnom vlašću u želji za poboljšanjem položaja mladih. Uglavnom rade volonterski, nisu profesionalizirane i nemaju razvijene kapacitete, često nemaju ni minimalne uvjete za rad (prostor, oprema, osnovna sredstva za održavanje i dr.), nemaju uvijek razumijevanja od vlasti, nisu održive i ovise o donacijama i projektima bilo domaćih vlasti bilo međunarodnih institucija.

S obzirom na svoju neumreženost, lokalne omladinske organizacije predstavljaju jedna drugoj nezdravu konkurenciju, a ne snagu za zajedničko djelovanje.

Naša strategija

Vizija: Otvoreno društvo u kojem se osposobljeni građani/ke uključuju u sve procese odlučivanja u javnom životu.

Da bi doprinio ispunjenu svoje vizije, Institut za razvoj mladih KULT djeluje u skladu sa svoja dva strateška pravca:

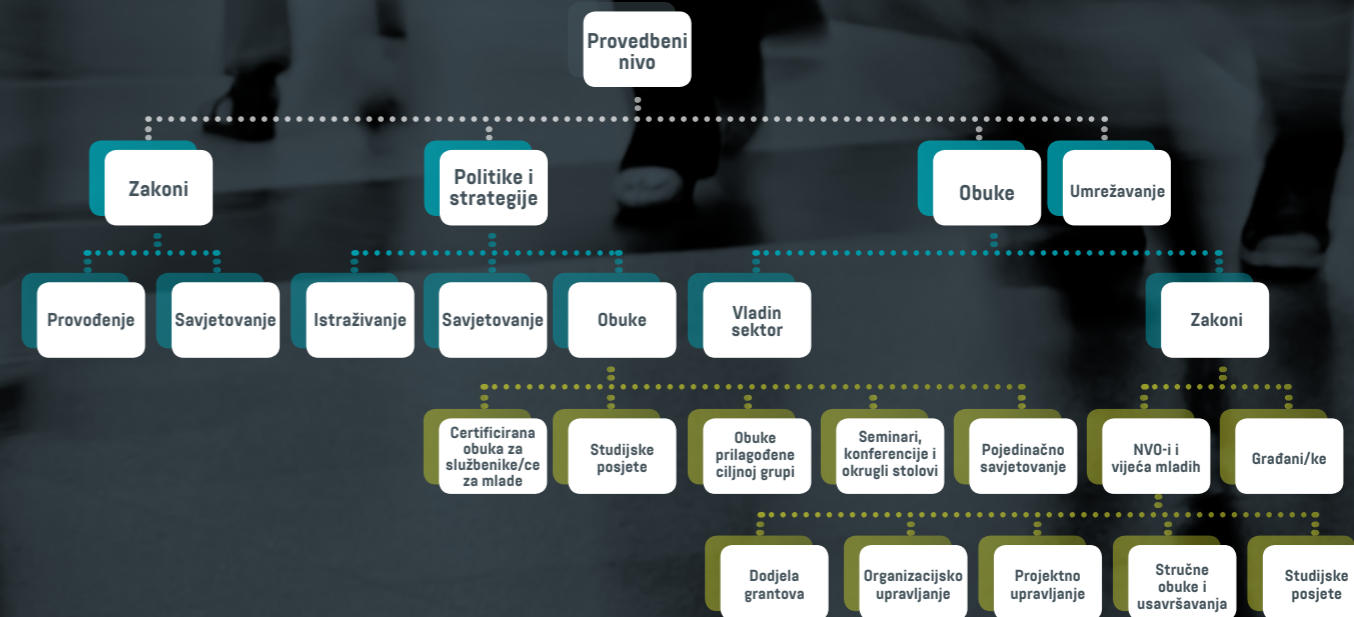
1) na političkom nivou i 2) na provedbenom nivou.

POLITIČKI NIVO

Da bi posljedice našeg djelovanja bile dugoročno održive, u saradnji sa svim nivoima vlasti u BiH i regiji radimo na izradi, izmjeni i usvajanju zakonskih i drugih političkih rješenja (politike i strategije) koja će pravno i sistemski urediti brigu o mladima i njihovoj institucionalnoj uređenosti. Proces donošenja ovakvih dokumenata zahtijeva i analiziranje stanja i potreba, javne konsultacije s građanima/kama i interesnim stranama (nevladinim i međunarodnim organizacijama, javnim institucijama i dr.), javno zagovaranje prema političkim subjektima, te i samu medijsku promociju nakon što predložena rješenja prođu cjelokupnu proceduru usvajanja. Naša uloga i saradnja sa zakonodavnim/predstavničkim i izvršnim vlastima nastavlja se u izradi podzakonskih akata, programiranju provođenja zakona, savjetovanju i informiranju.

PROVEDBENI NIVO

Donošenje političkih odluka samo po sebi neće donijeti nikakav vidljiv napredak, ukoliko odluke ne zažive na terenu. Institut se zalaže za potpunu primjenu usvojenih dokumenata i stoga potiče nadležne institucije na to dajući im potrebne informacije i savjete, a često i tehničku podršku. Pored toga, pružamo certificirane obuke predstavnicima/ama svih nivoa vlasti u BiH i regiji kako bi bili stručni u obavljanju svoga posla u oblasti brige o mladima. Organiziramo programe obuka i studijske posjete za lokalne omladinske organizacije, vijeća/savjete mladih i omladinske lidere/ice da bismo izgradili i ojačali njihove organizacijske i projektne kapacitete, te ih umrežili da sarađuju na sličnim aktivnostima i razmjenjuju iskustva. Brojne domaće i regionalne konferencije i okrugli stolovi doprinose

poboljšanju saradnje vladinog i nevladinog sektora, brišu predrasude, razmjenjuju iskustva i podižu nivo informiranosti svih interesnih strana. Medijske kampanje podižu nivo svijesti građana/ki, a posebno mladih, da je njihovo pravo ali i obaveza uključiti se u društvene procese koji ih se tiču.

IZAZOVI

Izdvajanja finansijskih sredstava općenito, a posebno za rješavanje problema mladih, važan su pokazatelj na kojem su prioritetnom mjestu pitanja ove ciljne grupe, ali i koliki je napredak moguće postići. Bit će potrebno uvjeriti vlasti da su potrebna veća finansijska ulaganja u rješavanje problema mladih. S obzirom da u BiH i regiji ne postoji formalna obrazovna institucija koja se bavi osposobljavanjem ljudi za radno mjesto službenika/ce za mlade, na ovoj se poziciji nerijetko nalaze osobe koje posjeduju volju za rad, ali ne i kompetencije da uspostave i vode politiku prema mladima. Predstoji promocija našeg certificiranog programa obuke službenika/ ca za mlade u BiH i regiji, koji je već priznat od određenih vladinih institucija.

Često je zahtjevan proces zagovaranja prema donosiocima odluka da poštuju postojeće zakonske regulative u oblasti rada s mladima i da u tome budu posvećeni postizanju mjerljivih i održivih rezultata. Izostaje i horizontalna i vertikalna saradnja među vladinim institucijama. Nastojat ćemo graditi još čvršća partnerstva s donosiocima odluka kako među njima samima, tako i s nevladinim sektorom.

Mladi ljudi u velikoj mjeri ne pokazuju značajno i dugoročno zanimanje za društveno uključivanje, iako im se uz to nudi napredak važan za početak vlastite karijere, što je i za očekivanje kada se uzme u obzir velika stopa nezaposlenosti mladih. Institut se zalaže da se kroz zakone koji uređuju volontiranje potakne aktivna uloga mladih u zajednici i da se kroz stjecanje radnog iskustva poveća njihova konkurentnost na tržištu rada.

DODATNE INFORMACIJE

Institut za razvoj mladih osnovan je 2002. g. pod nazivom Udruženje KULT od grupe mladih ljudi koji su se okupili oko ideje da ukažu na postojeće probleme mladih i da doprinesu njihovom rješavanju. Danas Institut broji oko 30 stalno zaposlenih i preko 20 povremeno angažiranih vanjskih saradnika/ca, te oko 20 aktivnih volontera/ki.

Kontakt

Ul. 4. viteške brigade 34-36

BA-71210 Ilidža

Bosna i Hercegovina

Tel.: +387(33) 778 778

Faks: +387(33) 778 779

www.mladi.org

kult@mladi.org

Institut za
razvoj mladih KULT

MLADI.ORG